

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Till:

Stockholms stadsbyggnadskontor
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE

2021-03-01

Ang förslag till detaljplan för kvarteret Lillskogen 45 m.fl. i Bromma kyrka, dnr 2018-04943

Samfundet S:t Erik ser en oroande utveckling av styckevisa förtätningsprojekt i Stockholms äldre småhusområden som hotar områdenas karaktär av småhusområden med rik vegetation. Behovet av vägledande riktlinjer är stort.

Detaljplaneförslaget för kvarteret Lillskogen 45 mfl bör högst medge bebyggelse i två våningar och ange att alla bostäder ska ha uteplats på mark. Antalet föreslagna parkeringsplatser bör minska och mer uppvuxen vegetation sparas.

Planförslaget

Planförslaget innebär att tre äldre villor rivs och ersätts av nybyggda radhus och ett flerbostadshus. Totalt föreslås 25 bostäder att upplåtas med bostadsrätt. Vidare syftar planen till att skapa ett nytt allmänt parkstråk från Bromma Kyrkväg till Riksbyskogen i öster.

De berörda fastigheterna ligger i närheten av Bromma kyrka. Området är inte inventerat och klassificerat av stadsmuseet. Några tomter i närområdet, kvarteret Lillskogen (tomt 36, 37 och 47) samt Prebendet 17, har nyligen förändrats genom rivning av äldre bostadshus och uppförande av ny bebyggelse (parhus). De nya parhusen är placerade på båda sidor om Attundavägen. Totalt är det fyra nya parhus som uppförts (tre av dessa i kv Lillskogen). Nu finns planer på att riva fler hus i kvarteret (tomt 5, 45 och 46) och uppföra ny bebyggelse. De aktuella villatomterna ligger i den inre delen av kvarteret Lillskogen. Enligt den antikvariska konsekvensbedömningen är de befintliga husen från 1921 och 1943 tidstypiska men förändrade genom ombyggnader. Husen är väl inbäddade i grönska på stora tomter med äppelträd, syren, vinbärsbuskar samt tilltagna gräsmattor. Exploateringen innebär att befintliga bostadshus måste rivas och uppvuxen vegetation kommer att försvinna.

Den antikvariska konsekvensbedömningen framhåller att de befintliga villorna i sig inte är unika och att de till viss del har förändrats, men gårdarna är välplanerade och innehåller grönska i form av äppelträd, syren mm som tar lång tid på sig att växa upp. Stora tomter med enfamiljshus, väl indragna från gatan och med uppvuxna trädgårdar är en betydande del av områdets ursprungliga karaktär och har som samlad miljö ett högt kulturhistoriskt värde.

Området föreslås bebyggas med 16 lägenheter i radhus och nio lägenheter i ett litet flerbostadshus, miljöstuga och parkeringsplatser på mark. Radhusen föreslås bli två våningar, delvis uppförda med förskjutning i sidled. Flerfamiljshuset föreslås bli tre våningar högt.

Samfundet S:t Eriks synpunkter

Samfundet S:t Erik efterlyser en mer sammanhållen policy från Staden sida som vägledning vid förändringar av äldre villaområden. I detta fall, liksom i många andra, är det kanske inte i första hand de enskilda villorna som är viktiga att bevara. Områdenas helhetskaraktär av småhusbebyggelse omgiven av uppvuxen grönska och lummiga gaturum har däremot ett stort värde. Den

successiva och styckevisa omvandlingen som nu pågår, och som ofta innebär en betydligt högre exploatering och att uppvuxen vegetation ersätts av sammanhållna hårdgjorda ytor för bland annat parkering, hotar områdenas karaktär på sikt.

I det aktuella fallet inom kvarteret Lillskogen och kvarteret intill har en sådan successiv omvandling redan ägt rum. Samfundet anser att kvarterets geografiska läge, som avslutar villaområdet intill Bromma kyrka i öster, kan vara lämpligt för tätare småhusliknande bebyggelse med marklägenheter som radhus, parhus eller kedjehus, förutsatt att områdets karaktär av småhusområde med uppvuxen vegetation vidmakthålls.

Samfundet S:t Erik är därför tveksamt till förslaget att bygga flerfamiljshus i tre våningar här. Småhusområdena kännetecknas bland annat av att uteplatserna ligger på mark och att de är omgivna av planteringar. Det blir svårt att uppnå i trevånings flerfamiljshus. Dessutom skulle huset bli avsevärt högre än radhusen och parkeringsytorna alltför stora.

Samfundet S:t Erik anser sammanfattningsvis

- **att förtätning och omvandling av villaområden i Stockholms ytterstad bör vägledas av områdesvisa riktlinjer för att bibehålla områdenas helhetskaraktär**
- **att det föreslagna trevåningshuset i kvarteret Lillskogen bör utgå eller ersättas av lägre bostadshus med uteplats på mark**
- **att antalet parkeringsplatser bör minskas så att mer uppvuxen vegetation kan sparas.**

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Susanne Ingo
Vice ordförande

Laila Reppen
Sekreterare